

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: I Kž 750/06-4

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
P R E S U D A

Vrhovni sud Republike Hrvatske u Zagrebu u vijeću sastavljenom od sudaca Vrhovnog suda Hajrije Novoselec, kao predsjednice vijeća, te Ante Potrebice, Dragana Poljaka, Vesne Vrbetić i Melite Božičević-Grbić, kao članova vijeća i sudske savjetnice Anamarije Pavičić, kao zapisničara, u kaznenom predmetu protiv opt. M. Č., zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. st. 1. OKZRH, odlučujući o žalbi optuženika podnesenoj protiv presude Županijskog suda u Karlovcu od 29. svibnja 2006. godine, broj: K-1/06-80, u sjednici održanoj dana 13. ožujka 2007. godine, saslušavši zamjenika Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske Dragu Marincela,

p r e s u d i o j e:

Odbija se žalba opt. M. Č. kao neosnovana i potvrđuje prvostupanjska presuda.

Obrazloženje

Pobijanom presudom Županijski sud u Karlovcu proglasio je krivim opt. M. Č. zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. st. 1. OKZRH, poblizhe opisanog u izreci te presude, te ga na temelju tog propisa osudio na kaznu zatvora u trajanju od pet godina i šest mjeseci.

Na temelju čl. 45. st. 1. OKZRH optuženiku je u izrečenu kaznu zatvora uračunato vrijeme provedeno u pritvoru od 21. listopada 2005. godine, pa dalje.

Na temelju čl. 122. st. 4. Zakona o kaznenom postupku ("Narodne novine", broj 110/97, 27/98, 58/99, 112/99 i 58/02, u nastavku: ZKP), a zapravo na temelju čl. 90. st. 4. ZKP/93, optuženik je oslobođen od naknade troškova kaznenog postupka.

Protiv te presude žalbu je podnio optuženik putem branitelja M. L., odvjetnika iz Z., zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, povrede kaznenog zakona i pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, s prijedlogom da se pobijana presuda preinači i optuženik oslobodi od optužbe ili ukine i predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje i odluku.

Odgovor na žalbu nije podnesen.

Zamjenik Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske, vraćajući spise prema čl. 373. st. 1. i 2. ZKP, stavio je prijedlog da se žalba optuženika odbije kao neosnovana.

Žalba nije osnovana.

Nije osnovana žalba optuženika zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka.

Neosnovano žalitelj iznosi tvrdnju, „da je izreka pobijane presude nerazumljiva, te proturječna sama sebi i razlozima presude, da pobijana presuda nema uopće razloga, a da su navedeni razlozi nejasni i proturječni, da o odlučnim činjenicama postoji proturječnost između onoga što se u razlozima presude navodi i sadržaja isprava i zapisnika u iskazima danim u postupku, te samih tih isprava i zapisnika“, s obrazloženjem da prvostupanjski sud nije pribavio tražene podatke od Policijske postaje S., o eventualnim kaznenim prijavama protiv optuženika početkom kolovoza 1995. godine, bez čega se, prema žalitelju, nisu mogli provjeriti iskazi ispitanih svjedoka, niti je bilo moguće donijeti osuđujuću presudu, odnosno da je zbog toga počinjena bitna povreda odredaba kaznenog postupka iz čl. 367. st. 1. toč. 11. ZKP.

Iz takvog obrazloženja žalbene osnove proistječe, da se u tom dijelu zapravo pobija ispravnost i potpunost utvrđenih odlučnih činjenica, na temelju kojih je prvostupanjski sud zaključio, da je upravo opt. M. Č. počinio kazneno djelo ratni zločin protiv civilnog stanovništva. Dakle, ne radi se o postupovnoj povredi zakona, nego o pobijanju ispravnosti i potpunosti utvrđenja odlučnih činjenica. Ipak se ističe, da izreka pobijane presude nije nerazumljiva. Naprotiv, u izreci su jasno, izričito i nedvosmisleno određena obilježja kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. st. 1. OKZRH, zbog kojeg je opt. M. Č. proglašen krivim. Nadalje, prvostupanjski sud je, protivno žalbenoj tvrdnji, u zakonito i ispravno provedenom postupku utvrdio činjenično stanje i za svoja činjenična utvrđenja dao valjano i prihvatljivo obrazloženje u skladu s izvedenim dokazima, bez međusobnih proturječja.

Stoga nije počinjena istaknuta bitna povreda odredaba kaznenog postupka iz čl. 367. st. 1. toč. 11. ZKP, niti bilo koja druga postupovna povreda iz čl. 379. st. 1. toč. 1. ZKP, na koje drugostupanjski sud pazi po službenoj dužnosti.

Iz navedenih razloga, nije osnovana žalba optuženika zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka.

Neosnovano žalitelj ističe žalbenu osnovu povredu kaznenog zakona, jer iz obrazloženja žalbe proistječe, da u tom dijelu pobija ispravnost i potpunost utvrđenih odlučnih činjenica, na temelju kojih je prvostupanjski sud zaključio, da je optuženik počinio kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva. Dakle, ne radi se o pogrešnoj primjeni kaznenog zakona na ispravno utvrđeno činjenično stanje, nego o pobijanju ispravnosti i potpunosti utvrđenja odlučnih činjenica.

Nije osnovana žalba optuženika zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja.

Optuženik u svojoj žalbi ne iznosi nešto novo što nije naveo u svojoj obrani i što prvostupanjski sud nije ocjenjivao već, uz ponavljanje obrane, na temelju subjektivne ocjene dokaznog materijala pobija, bez valjanih protuargumenata, ispravnost i potpunost utvrđenog činjeničnog stanja. Pri tomu se poziva na iskaze svjedoka, na kojim dokazima i prvostupanjski sud temelji svoju presudu, s tim što žalitelj izvlači iz konteksta iskaza ispitanih svjedoka ono što se uklapa u obranu i žalbene tvrdnje.

Tako se žalbom ne poriče – da to što su za vrijeme okupacije S. i okolnih hrvatskih sela od strane JNA i pobunjenih srba, od 19. studenog 1991. godine do početka 1995. godine, stanovnici hrvatske nacionalnosti bili, uz prijetnje, premlaćivani, da se iz njihovih kuća koje su morali napustiti odvozila vrjednija pokretna imovina, a kuće i gospodarske zgrade palile, sve na način pobliže opisan u izreci pobijane prvostupanjske presude – predstavlja ratni zločin protiv civilnog stanovništva.

Ono što se žalbenim navodima čini dvojbenim, to je počinitelj tog djela. Tako se žalbom neosnovano pobija ocjena izvedenih dokaza od strane prvostupanjskog suda, s tvrdnjom, bez protuargumenata, da prvostupanjski sud nije sa sigurnošću utvrdio da je stanovnike hrvatske nacionalnosti na okupiranom području premlaćivao upravo optuženik, da je optuženik iz njihovih napuštenih kuća nasilno oduzimao i odvezio vrjedniju pokretnu imovinu, te da je palio njihove napuštene kuće. Tvrdi se, da je to rezultat nasilničkog ponašanja nekih pojedinaca, bez znanja okupatorske vlasti, koje ne predstavlja kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva, već „obična kaznena djela protiv privatne imovine“, za što bi eventualno, uz neke nerazjašnjene obveznopravne odnose, mogao odgovarati i optuženik.

Takvim žalbenim navodima, optuženik zapravo ponavlja svoju obranu, koju je prvostupanjski sud, na temelju glavne rasprave, s pravom odbacio kao neistinitu i izveo ispravan zaključak, da je upravo optuženik počinio djelo na način pobliže opisan u izreci pobijane prvostupanjske presude.

Za svoja činjenična utvrđenja, prvostupanjski sud naveo je razumljive razloge i među inim, protivno žalbenom prigovoru, na valjan i u svemu prihvatljiv način izložio iz kojih razloga uzima iskaze brojnih svjedoka istinitim, a protivno tomu, obranu optuženika neprihvatljivom.

Prvostupanjski sud ispravno je ocijenio rezultat izvedenih dokaza, osobito iskaze brojnih svjedoka, u poredbi s obranom optuženika i ostalim dokazima, te protivno žalbenom prigovoru izveo ispravan zaključak, da je upravo opt. M. Č. osoba koja je počinila djelo, kako to proistječe iz izreke pobijane presude i da je kazneno odgovoran.

Takvo činjenično stanje utvrdio je prvostupanjski sud s potpunom izvjesnošću, na temelju iskaza brojnih svjedoka, koji se međusobno podudaraju ili nadopunjuju. Tako su svjedoci V. S. i N. S., koji su ostali na okupiranom području do 1993. godine, iskazali konzistentno, da je optuženik djelovao na okupiranom području u vojnoj odori i naoružan kao pripadnik paravojnih postrojbi, što i optuženik ne poriče. Oni su suglasno iskazali, da ih je

optuženik dugotrajno maltretirao. Svjedok V. S. iskazao je decidirano, da ga je optuženik tukao kundakom gdje god je stigao, od čega mu je desna strana lica ostala zadebljana. Iskazao je, da mu je optuženik s ostalima u grupi oduzeo i odnio meso, hranu, rakiju i sve drugo, te dodaje i 300 njemačkih maraka, odnosno da su „pljačkali i otimali sve živo“. Nadalje, iskazao je još, kako se je ta grupa u kojoj je djelovao i optuženik zapravo izivljavala takvim učestalim maltretiranjem ne samo njega, nego i ostalih Hrvata koji su ostali na okupiranom području. Tako su i njegovog brata N. S. skinuli do gola i premlatili ga, te oduzimali i novac, bratu N. 900-1200 njemačkih maraka, a I. P. 900 njemačkih maraka, kako su mu oni ispričali, iskazao je uvjerljivo svjedok V. S.. Takav iskaz svjedoka V. S. potvrdio je njegov brat svjedok N. S., koji je iskazao, da ga je u listopadu 1992. godine optuženik s ostalima u grupi skinuo do gola, te ga pola sata tukao. Ta grupa dolazila je često u njegovu kuću, a kada ih on ne bi uspio kuhanjem poslužiti dobivao je batine, iskazao je svjedok N. S.. Iskazao je također, kako je ta grupa u kojoj je bio optuženik bila sklona pljačkama. Najprije bi kuću opljačkali (iz njegove kuće oduzeli su radio i dosta suhog mesa), a potom bi je zapalili. Tako je vidio, da je ta „banda“ zapalila kuću J. V. iz G. P., iskazao je među inim svjedok N. S.. O fizičkom zlostavljanju optuženika svjedočili su još svjedok M. L., da ga je optuženik, nakon prijave oduzetog traktora, udario kundakom puške po licu tako da je udario i u zid, te se srušio, pa od tada slabije čuje. Svjedoci J. K. i M. K., brat i žena P. K., kojima je P. K. ispričao, da je u R. gdje je radio u mlinu, vidio kako optuženik i njegova žena pljačkaju imovinu ljudi, te da ga je optuženik tukao u njegovoj kući bez ikakvog razloga, a tako ga je istukao i prije optuženikovog odlaska iz S.. Nasilno i nečovječno postupanje optuženika prema mldb. M. P. potvrdila je njegova majka M. P., koja je iskazala decidirano, da je optuženik u njezinoj kući držao cijev puške u ustima njenog sina M. (starog 12 godina) oko pet minuta, prijeteći mu da će ga ubiti, ali su ga od toga odvratili ostali iz njegove grupe.

Iskaze rečenih svjedoka, o optuženikovom oduzimanju imovine na okupiranim područjima od stanovništva hrvatske nacionalnosti, potvrdili su i potkrijepili ostali svjedoci, posebice M. O., kojem je optuženik oduzeo tele, M. O. kojoj je optuženik oduzeo i odveo cirkular i K. P. kojoj je optuženik oduzeo 300 kg žita, dok su optuženikovo paljenje kuća i gospodarskih zgrada, koje su na okupiranom području morali napustiti stanovnici hrvatske nacionalnosti, potvrdili i potkrijepili osobito svjedoci D. V., tada kriminalistički tehničar tzv. milicije, D. V., tada kriminalistički službenik u tzv. SJB S. i N. V. član 25. voda paravojne postrojbe pri TO V.. Ti svjedoci, kao službene osobe na okupiranom području, provodeći očevide, izvide i druge radnje, nedvojbeno su potvrdili da je u L. zapaljeno u nizu četiri do pet kuća, te da je paljenje tih kuća počinio upravo optuženik.

S obzirom na izloženo, logičan je i prihvatljiv zaključak prvostupanjskog suda, da optuženik nije bio samo pripadnik paravojne postrojbe u tzv. „SAO Krajini“, koji je na okupiranom području djelovao u skladu s pravilima međunarodnog prava, kako tvrdi žalitelj, već da je upravo on, protivno međunarodnom pravu, za vrijeme oružanog sukoba nečovječno postupao prema civilnom stanovništvu, primjenjujući mjere zastrašivanja, pljačkao imovinu civilnog stanovništva hrvatske nacionalnosti u velikim razmjerima, što nije opravdano vojnim potrebama, te uništavao njihovu imovinu. Stoga se, prema ocjeni Vrhovnog suda Republike Hrvatske, kao drugostupanjskog suda, ne ukazuje potreba pribavljanja podataka o eventualno podnesenim i kaznenim prijavama početkom kolovoza 1995. godine, kako bi se i na taj način provjerili iskazi ispitanih svjedoka, na što neosnovano ukazuje žalitelj.

Prema tome, Vrhovni sud Republike Hrvatske, kao drugostupanjski sud, prihvaća u svemu uvjerljive, logične i iscrpne razloge, na kojima se temelji prvostupanjska presuda, odnosno nalazi da je činjenično stanje potpuno i ispravno utvrđeno i da je na tako utvrđeno činjenično stanje prvostupanjski sud ispravno primijenio kazneni zakon, kad je djelo optuženika pravno označio kao kazneno djelo ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. st. 1. OKZRH.

Za svoja utvrđenja, uz rečeno u ovoj presudi, prvostupanjski sud dao je valjano i logično obrazloženje, koje u svemu, kao ispravno, prihvaća i Vrhovni sud Republike Hrvatske, kao drugostupanjski sud.

Stoga nije osnovana žalba optuženika zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i u svezi s tim zbog povrede kaznenog zakona.

Nije u pravu optuženik (čl. 382. ZKP) kad se žali zbog odluke o kazni.

Pri odmjeravanju kazne zatvora, prvostupanjski sud ispravno je ocijenio težinu kaznenog djela i stupanj kaznene odgovornosti optuženika, kao i sve ostale okolnosti, pobliže navedene u razlozima pobijane prvostupanjske presude, što utječu da kazna bude teža ili lakša, a u žalbi optuženika ne ukazuje se na nove okolnosti, koje prvostupanjski sud nije cijenio i koje bi bile od utjecaja na visinu kazne. Baš kazna zatvora u trajanju od pet godina i šest mjeseci, prema ocjeni Vrhovnog suda Republike Hrvatske, kao drugostupanjskog suda, predstavlja sankciju adekvatnu težini počinjenog kaznenog djela. Stoga će se, protivno žalbi optuženika, prema ocjeni Vrhovnog suda Republike Hrvatske, kao drugostupanjskog suda, upravo rečenom kaznom zatvora ostvariti svrhe iz čl. 4. st. 2. i čl. 31. OKZRH.

Iz navedenih razloga nije osnovana žalba optuženika zbog odluke o kazni.

S obzirom na izloženo, ne postoje razlozi zbog kojih optuženik pobija prvostupanjsku presudu. Kako ne postoje ni povrede zakona iz čl. 379. st. 1. ZKP, na koje drugostupanjski sud pazi po službenoj dužnosti, na temelju čl. 387. ZKP presuđeno je kao u izreci ove presude.

U Zagrebu, 13. ožujka 2007. godine

Zapisničar:
Anamarija Pavičić, v.r.

Predsjednica vijeća:
Hajrija Novoselec, v.r.